

Lepingueelne teave

Käesolev meelespea ei sisalda siduvaid tingimusi. Sõlmides krediidilepingu, hakkavad Sulle kehtima konkreetnes krediidilepingus kokku lepitud tingimused.

Krediidi (laenu) võtmine on finantskohustus, millega kaasnevad Sulle riskid ja vastutus. **Laenu võtmine vajab hoolikat läbimõtetlemist.** Tuleb arvestada sellega, et laenu võtmine on ainuke lahendus või on sellele alternatiive. Kui otsustad laenu kasuks, pea nõu laenuandja esindajaga või muu finantsteadmisi omava asjatundjaga, kes aitab Sul valida just Sulle sobiva laenukoostise. Laenu võtmiseks on vaja ainult nii palju kui reaalset vajadust.

Enne krediidilepingu sõlmimist tutvumiseks rahulikult Sulle esitatud krediidilepingu tingimuste ja tarbijakrediidi teabelehega. Soovi korral võrdle pakumisi teiste laenuandjate pakumistega. Pööra tähelepanu sellele, kuidas arvestatakse intressi. Osa laenuandjatest arvestab intressi laenusummalt ja osa laenujäägilt. Parim viis pakumiste võrdlemiseks on võrrelda krediidikulukuse määra (KKM).

Arvesta sellega, et Sinu arvelduskontole võib laekuda väiksem summa kui krediidilepingus märgitud, kui krediidisummast arvestatakse maha ühekordne **lepingutasu**. Juhul kui krediidisumma arvelt tasutakse ka Sinu muid kohustusi (laenude refinantseerimine), siis Sinu arvelduskontole kantav krediidisumma on ka krediidilepingus märgitud väiksem.

Meie poolt pakutavad **intressimäärad** on alati kogu laenuajaks fikseeritud, seega ei kaasne ootamatust intressimäära kasvust tingitud laenu kuumakse suurenemise riski. Kuumakse suurus sõltub ka graafiku tüübist. Annuiteet graafiku puhul on kuumakse reeglina ühesuurune.

Kui Sinu krediidileping on tagatud kinnisvaraga, palun arvesta, et Sul tuleb kanda tagatise (hüpoteegi) seadmisega kaasnevad kulud (sh tagatise hindamise tasu, notaritasu, riigilõiv) ning oled kohustatud kindlustama laenu tagatise (hüpoteegiga koormatud vara) laenuandja kehtestatud tingimustel. Kindlustus tuleb hoida kehtivana kogu krediidilepingu kehtivuse ajal. Kindlustamisega seoses tuleb Sul tasuda kindlustusmaksid, mille suurus sõltub kindlustuspakkuja tingimustest.

Kuigi Sinu **krediidivõimelisust** hindab põhjalikult ka laenuandja, tuleb lõplik otsus krediidilepingu tingimuste ning saadud lisateabe põhjal teha Sul endal. Kui Sa ei ole saanud tingimuste või krediidilepingu sisust täpselt aru, siis ära jäta täpsustamata, vaid küsi julgelt meie spetsialistilt üle.

Pane tähele, et:

- ✓ Sinu majanduslik olukord ja maksevõime võivad seoses sissetulekute vähenemise või kohustuste suurenemisega muutuda;
- ✓ juhul, kui Sinu sissetulek laekub mõnes muus valuutas kui euro, siis valuutakursi võimaliku ebastabiilsuse muutumise korral võib kuluda laenumaksete tasumiseks senisest rohkem raha;
- ✓ juhul, kui laenu tagatiseks hüpoteegiga koormatud vara väärtus väheneb selliselt, et väärtusest ei piisa krediidilepingust tulenevate nõuete rahuldamiseks, kui Sinu või käendaja sissetulek oluliselt väheneb või varalised kohustused oluliselt suurenevad või Sinu või käendaja suhtes algatatakse pankrotimenetlus, tuleb Sul vastavalt laenuandja nõudmisele hüpoteegiga koormatud vara väärtus taastada, esitades laenuandja poolt aktsepteeritava uue käendaja või andma muu laenuandjat rahuldava täiendava tagatise.

Krediidi taotlemisel tuleb esitada laenuandjale täielik, tõene ja asjakohane teave (sh huvi ja finantsolukorda puudutav info) ning kinnitada, et võetav kohustus vastab Sinu vajadustele ja majanduslikule seisule.

Kui mõtled ümber ega soovi laenu võtmisega kaasnevaid kohustusi kanda, on Sul **õigus krediidilepingust taganeda 14 päeva jooksul** alates krediidilepingu sõlmimisest. Taganemiseks tuleb esitada laenuandjale taganemisavaldus kirjalikult (sh digiallkirjastatult). Kui kasutad taganemisõigust, siis tuleb hiljemalt 30 päeva jooksul, alates taganemisavalduse esitamisest, tagastada laenuandjale kogu välja makstud laen ning taganemise päevani arvestatud intressid. Vastasel juhul loetakse, et Sa ei ole laenulepingust taganenud.

Soovi korral on Sul võimalik laen täielikult või osaliselt **ennetähtaegselt tagasi maksta**. Intressi maksad ainult krediidisumma kasutamise aja eest ehk kuni laenu ennetähtaegse tagastamise päevani. Laenu ennetähtaegse tagastamisega täiendavaid kulusid ei kaasne. Võta meiega ühendust, et täpsustada ennetähtaegsele tagasimaksmisele kuuluv täpne summa.

Makseraskuste tekkimisel võta meiega koheselt ühendust. Õigeaegne makseraskustega tegelemine ennetab võimalike negatiivsete tagajärgede ja võimalike lisakulude tekkimist. Meiega kokkuleppel on Sul võimalik võtta maksepuhkust (intressimakseid tuleb tasuda iga kuu ka maksepuhkuse ajal). Probleemide kuhjumise vältimiseks on mõistlik ja oluline teha laenuandjaga igakülgset koostööd.

Täida leping vastavalt kokkulepitule, vältimaks võimalikke negatiivseid tagajärgi:

- ✓ maksete tasumisega viivitamisel tuleb maksta laenuandjale viivist iga tasumisega viivitatud päeva eest. Viivist hakatakse arvestama maksepäevale järgnevast päevast kuni päevani, millal kogu võlgnevus saab tasutud. Viivise määr muutub vastavalt võlaõigusseadusele ning hetkel viivise määrana hakkab Sulle kehtima krediidilepingus kokku lepitud intressimäär;
- ✓ maksete tasumise või muu rahalise kohustuse täitmisega viivitamisel, saadetakse esimene meeldetuletus tasuta. Järgnevatele meeldetuletustele kohaldub tasu vastavalt seadusele ja laenuandja hinnakirjale (see on summas 5 eurot alates teisest meeldetuletusest);
- ✓ maksete tasumata jätmisel või muu rahalise kohustuse täitmisega viivitamisel, on laenuandjal õigus avaldada andmed Sinu võlgnevuse kohta võlgade sissenõudmisteenuose osutajale või isikule, kellele laenuandja soovib loovutada lepingust tuleneva nõude, samuti maksehäirete registrile või muule isikule, eesmärgiga teha sellised andmed kättesaadavaks võlgnike andmebaasis, mis on kasutatav avalikult või piiratud isikute ringi poolt.

Laenuandjal on õigus **laenuleping üles öelda** ja nõuda laenu kohest ennetähtaegset tagastamist järgmistel juhtudel:

- kui oled täielikult või osaliselt makseviivituses vähemalt kolme järjestikuse maksegraafiku järgse osamaksega. Sellisel juhul annab laenuandja Sulle vähemalt 14-päevase täiendava tähtaja võlgnetava summa tasumiseks või uuele kokkuleppele jõudmiseks ning hoiatab, et selle tähtaja jooksul võla tasumata jätmise korral ütleb laenuandja laenulepingu üles ja nõuab kogu laenu ennetähtaegset tagastamist;
- kui oled, või tagatise andja on, muul viisil laenulepingut või tagatislepingut oluliselt rikkunud (sh kui Sinu poolt laenuandjale antud kinnitused ei vasta tõele või Sinu poolt esitatud informatsioon ei olnud täielik ja asjakohane ning laenuandja ei saanud seetõttu krediidivõimelisust õigesti hinnata; laenu tagatiseks hüpoteegiga koormatud vara väärtus väheneb selliselt, et väärtusest ei piisa krediidilepingust tulenevate nõuete rahuldamiseks, laenusaja või käendaja sissetulek oluliselt väheneb või varalised kohustused oluliselt suurenevad või Sinu või käendaja suhtes algatatakse pankrotimenetlus) ega ole rikkumist kõrvaldanud selleks laenuandja poolt antud tähtaja jooksul.

Laenuandjal on õigus kasutada võlgnevuse sissenõudmisel võlgade sissenõudmisteenuose osutaja (inkasso) teenust ning sellega kaasnevad kulud võivad jääda Sinu kanda, või realiseerida laenu tagatis, kui oled jätnud täitmata laenulepingust tuleneva maksekohustuse:

- **kui hüpoteegiga tagatud laenulepingust tulenevaid nõudeid ei täideta**, on laenuandjal õigus laenuleping ülaltoodud tingimustel üles öelda ja nõuda laenulepingust tulenevate kohustuste sundtäitmist täitemenetluse seadustikus sätestatud korras. Sundtäitmisel müüakse hüpoteegiga

koormatud kinnistu enampakkumisel ning laenuandja nõue rahuldatakse müügist saadud raha arvel. Sundtäitmist korraldab kohtutäitur ning täitekulud kannab võlgnik;

- laenuandja võib pakkuda laenusaaajale võimalust müüa hüpoteegiga koormatud kinnistu ka väljaspool täitemenetlust laenuandja poolt määratud tingimustel ja korras, kui see laenuandja hinnangul tagab võimaluse rahuldada laenuandja nõuded sundtäimisega võrreldes suuremas ulatuses või kui see on muul põhjusel mõlemapoolseid huve arvestades otstarbekas;
- **kui käendusega tagatud laenulepingust tulenevaid nõudeid ei täideta**, on laenuandjal õigus nõuda laenulepingust tulenevate kohustuste täitmist käendajalt. Käendaja vastutab laenusaaaja kohustuse eest käenduslepingus toodud ulatuses.

Kui võlgnevuse sissenõudmiseks või laenu tagatise realiseerimiseks tuleb esitada hagiavaldus kohtusse, tuleb kaasnevad kulud hüvitada Sinul kui laenusaajal. Kohtuotsuse sundtäitmist korraldab kohtutäitur.

Kui tegemist on püsiva maksejõuetusega (st et ei suudeta täita maksekohustusi ning see suutmatus ei ole laenusaaaja majanduslikust olukorrast tulenevalt ajutine), on võlausaldajal, sh laenuandjal, õigus esitada kohtule avaldus laenusaaaja pankroti väljakuulutamiseks.

Lisainfo

Kui vaatamata kõigele ei õnnestu endal makseraskusi ületada, siis infot on võimalike saada järgmiste kanalite kaudu:

- Finantsinspektsiooni hallatav tarbijaveeb www.minuraha.ee;
- töötuna arvele võtmise, tööturuteenuste, uute töökohtade infot ning muud kasulikku infot saab Töötukassa veebilehelt www.tootukassa.ee;
- infot sotsiaaltoetuste kohta saab kohalikust omavalitsusest ning rohkem infot leiab Sotsiaalministeeriumi veebilehelt www.sm.ee;
- kui arvelduskonto arestitakse, siis selgituste saamiseks (k.a info saamiseks arestimise põhjuse kohta) tuleb pöörduda kohtutäituri poole. Rohkem infot kohtutäiturite kohta leiad Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koja veebilehelt www.kpkoda.ee.

Punk Finance (juriidiline nimi Fresh Finance OÜ) üle teostavad järelevalvet Eesti Finantsinspektsioon ja Tarbijakaitseamet.

Juhul kui Sul on küsimusi või pretensioone meie teenuste kohta, võta palun meiega ühendust. Pooltevahelised vaidlused lahendatakse eelkõige läbirääkimiste teel. Kui pooled ei saavuta kokkulepet, on võimalik esitada kohtuväliselt kaebus järelevalveasutusele. Tarbijakaitseameti kontaktandmed ning juhised kaebuse esitamiseks on kättesaadavad veebilehelt www.tka.riik.ee. Eesti Finantsinspektsiooni kontaktandmed on kättesaadavad veebilehelt www.fi.ee.

Kui kerkinud vaidluses ei suudeta kohtuväliselt kokku leppida, on igal isikul õigus pöörduda oma õiguste kaitseks kohtu poole. Kohtuasja alustamiseks tuleb esitada maakohtule tsiviilkohtumenetluse seadustikus sätestatud nõuetele vastav hagiavaldus. Vaata infot kohtusse pöördumise võimaluste, sh kohtukulude, riigi õigusabi ja menetlusabi kohta tarbijaveebist www.minuraha.ee või veebilehelt www.kohus.ee.

Tee üksnes teadlikke ja läbimõeldud otsuseid!

Punk Finance